

Teabeleht

LÄHME KVALITEEDI SUUNAS

Miks lehte tehakse? Selleks, et teada anda. Usun, et meie kõigi sooviks on, et informatsioon ETV-s toimuvast jõuaks kiiremail kirjalikul viisil kõikide töötajateni ja miks ka mitte, laiema avalikkuseni. Tervitan uusi lehetegijaid ja loodan, et nad seavad kaugemaks eesmärgiks taastada ka üleriigiline ajaleht ETV väljaandena.

1998. aasta on toonud ETV rahvale nii mõndagi mitteharjumuspärast. Alates 1. jaanuarist pidid paljud meist juba kell 4 hommikul toimetusse ruttama - hommikutelevisioon "Tere hommikust!" alustas! Ilma selle inforikka äratussaateta ei kujuta ma enam Eesti Televisiooni ettegi. Lisandus veel palju programme, mis aitavad rahval orienteeruda nii Eesti kiiresti arenevas majanduskeskkonnas, mõista sotsiaalseid vajadusi kui ka osa saada Eesti kultuurivaramust, seda nii horisontaalsel - mitmekesisuse ning vertikaalsel - ajaloolisel suunal. Aktuaalne kaamera on jäänud vaadatavamaks-kuulatavamaks uudistesaatteks - majakas, mille järgi orienteeruda. Jaanus Nõgisto ongi majakasümboli toonud ETV firmamärgiks, mis paneb meile kohustuse olla alati vormis, teha professionaalselt oma tööd, sõltumata lahmivast kriitikast ja suurenevast konkurentsist. Ma sooviksin, et meie

majakas leitakse üles korraliku pildi ja eeskujuliku keele järgi. Oleme suurim eestikeelne televisioon. Meie ekraanil olev kasvatab ja annab eeskujut, olles samal ajal operatiivne ja -jääv. Mõelgem, kas see, mida me inimestele räägime ja näitame, on neile vajalik! Kas me kulutame õiglaselt ja õieti meile usaldatud summasid! Kas usaldame iseennast!

Aastad ei ole vennad. Vaatamata Ringhäälingu nõukogu poolt vastu võetud ETV arengusuundadele, ei ole järgmisel aastal võimalik suurendada originaalprogrammi mahtu. ETV suurim probleem - ebastabiilne finants skeem oli, on ja, paistab, et ka jääb. Seadusandja ei ole huvitatud uue ringhäälinguseaduse vastuvõtmisest, mis seda probleemi leevendaks ning ka Ringhäälingu nõukogu ei ilmuta küllaldest aktiivsust finantsüsteemi seadusandlikuks muudatuseks. Nagu muudki avalik-õiguslikud isikud, ei tea ka ETV oma riigitoetuse suurust 1999. aastal. Riigieelarve esialgses eelnõus seisis toetusnumber 101,4 miljonit. Täna on kultuuriministeerium seda summat nelja miljoni võrra vähendanud. Teisalt on lahtine ka nn. Reklaamimüügi lepingu jätkamise küsimus. Läbiraakimisi takistavaks asjaoludeks on: 1. teadmatus ülal-märgitud toetuse suhtes; 2. Kanal 2 ega TV3 ei ole veel uuendanud oma

ringhäälingu tegevuslubasid; 3. puudub konsensuslik arusaamine reklaamituru arengutest; 4. on kuulda olnud mõningate kontrollorganite rahulolematust lepingu sisuga. Võttes arvesse realistlikku olukorda suurendab ETV juhatus 1999. aasta eelarvet ca 7-8 % võrreldes 1998. aastaga. See ei luba programmi mahu tõusu. Küll näeme ette aga tehnika-tootmistalituse koosseisu palgatõusu. Samuti ei katke investeeringud uude tehnikasse (arvutimontažid, digikaamerad). Remontima asume Fäehlmanni tänava sanitaarsõlmi ja fuajeesid. Tähistaim töö seisab aga ees programmi kvaliteedi suunal. Koolitus, uute inimeste otsingud, töö parem organiseerimine on asja üks pool, teisel pool aga avaramate töötingimuste loomine meie autoritele, saatejuhtidele, toimetajatele - loominguks korpusele, kelle mõttetööst ja pühendumisest saab alguse telesaade - kultuurikogum, mille kohal kõrgub majakas, et kutsuda telerite ette Eesti rahvast. Tehkem mitmekesist, avatud ja kvaliteetset programmi. Jõudkem kõigini.

TOOMAS LEPP

ÖNNITLEME!

Möödunud reedel Lastekaitse Liidu poolt korraldatud noortefoorumil valiti kõige lastesõbralikumaks ühiskonnategelaseks **EVE VIILUP**

Riigikogu saalis toimunud hääletusel pääses esimese voo 11 kandidaadist teise voo kaks: Lastekaitse Liidu president Ene Tõmberg ja Eve Viilup. Hääletega 43:37 anti tiitel Eve Viilupile. Kolmandaks paigutasid noortefoorumist osavõtjad Tiit Soku. Eelmise aasta lastesõbralikum ühiskonnategelane oli Raivo Järvi.

TÄNA TEABELEHES:

ETV juhatus annab teada - lk. 2;
Ringhäälingu juhtprintsiihid - lk. 2;
Muudatused BBC-s - lk. 3;
Aare Tilga muljeid foorumist - lk. 4;
Toomas Lepa Ringhäälingu nõukogule esitatud mõtted ETV peadirektori kohale kandideerides - lk. 5-8;
Intervjuu Tarmo Krimmiga - lk. 8;
Teated, õnnitlused, - lk. 9;
Saadete retsensioonid - lk. 10.

Eesti Televisiooni juhatus annab teada:

10. novembril 1998 toimunud juhatuse istungil:

- * arutati raadio- ja televisioonipoliitika komisjoni soovitatud ringhäälingu juhtprintsiipe (vt. *allpool*);
- * kiideti heaks ettepanek korraldada Soome MTV3 "Karuselli" ja ETV "Laulukaruselli" laululaste ühiskontsert;
- * arutati ajakirjanik Mart Riikoja juhtumit. Riikoja esitas Eesti Energiale arve ETV-le toodetud saatematerjali eest.

Juhatus andis tauniva hinnangu M. Riikoja käitumisele;

- * arutati eetris esinevaid heli- ja pildipraake otseülekannete ajal ning järeltati, et praagid tulenevad saatesektori ja otseülekannete brigaadide vahelisest puudulikest kommunikatsioonist. Otsustati, et otseülekandega kursis olev toimetuse esindaja võtab ülekande ETV-s (telemajas!) vastu.

23. - 24. oktoobril toimus Viinis Kesk-, Ida- ja Lõuna-Euroopa raadio- ja televisioonipoliitika komisjoni seminar teemal "Televisioon ja poliitikauudised". Soovitatud juhtprintsiihid on järgmised:

Komisjon tõdeb, et Lääne väljakujunenud ringhäälingu-süsteemide ja tekkivate Kesk-, Ida- ja Lõuna-Euroopa süsteemide vaheline koostöö tiheneb. Sellegipoolest eksisteerivad kõikjal mõningad printsiihid, mis on vabade ja vastutustundlike ringhäälingu-süsteemide aluseks:

- * Valitsused peaksid austama ringhäälinguorganisatsioonide toimetustele vabadust, sõltumatust nende omandisuhetest.
- * Omanikud peaksid austama oma ajakirjanike toimetajapuutumust.
- * Ringhäälingujaama kuuluvus omanikule peaks olema avalikustatud - seda ei tohiks varjata või muul moel peita.
- * Ringhäälinguorganisatsioon peaks oma reportaazhides olema võimalikult aus.
- * Uudistes ning muudes saadetes peaks ringhääling kajastama seisukohtade mitmekesisust.

Demokraatia sõltub seadustest, reeglitest ja kokkulepetest, aga samuti traditsioonidest ja institutsioonidest, mida publik võib usaldada. Millised erinevused riikide vahel ka ei eksisteeri, me peame võtma endale ülesandeks teha ajakirjandusest üks selline usaldatav institutsioon.

Soovitus 1: Avalik-õiguslik poliitika peaks piirama ringhäälingusüsteemide omanduse kontsentreerimist eesmärgiga toetada meedia ja vaadete mitmekesisust. Siiski ei tohiks määrused takistada majanduslikult elujõuliste ja toimetustundlike ringhäälingu-organisatsioonide arengut, mis suudavad poliitilisele survele vastu panna.

Soovitus 2: Avalik-õiguslik ringhääling on vajalik, et edastada kõrgkvaliteediga infot, meelelahutust,

haridus- ja avalik-õigusliku teenuse saateid, mis võtavad arvesse kultuurilist identiteeti. Avalik-õiguslik ringhääling on samuti vajalik, et anda kodanikele informatsiooni, mida nad vajavad teadlike valikute tegemiseks ja demokraatlike õiguste kasutamiseks; teenindada kohalikku kultuuri ja rahvusvähemusi; harida igas vanuses kodanikke; edastada üldsuse tervisele tähtsaid teateid. Avalik ringhääling võib samuti olla "üldrahvaliku vestluse" foorumiks üldiselt tähtsate teemade puhul.

Soovitus 3: Avalik-õiguslik ringhääling peaks olema riigi kontrollist sõltumatu ja selle programm peaks olema valitsuse vahelesegamisest isoleeritud.

Soovitus 4: Komisjon tõdeb, et riikides, kus riiklik ringhääling pole veel muudetud avalik-õiguslikuks, saavad sageli vaid kömmertskanalid täita tähtsaid avalikke ülesandeid, eriti seeläbi, et nad on alternatiivne uudiste- ja infoallikas.

Soovitus 5: Usaldusväarsuse säilitamiseks peavad ringhäälingud, mille omanikeks on laialdaste majandus- ja rahvusvahelised korporatsioonid, suutma vastu panna huvide kokkupõrgetele ja enesetsensuuri ohule.

Soovitus 6: Kuna otsustused ametisikute ja kandidaatide eraelu uudisväärtuste kohta on eranditult poliitilised, peavad need jääma ainult meedia teha. Tagantjärele määratleda, kas selline kajastamine oli asjakohane, saab tsiviilkohtu kaudu lähtudes riiklikest seadustest eraelu puutumatus või laimu kohta. Riigiteenistujad peavad läbima väga nõudliku testi tõestamiseks tekitatud kahju, et selliseid kohtuasju algatataks.

Soovitus 7: Konfliktide käsitlemisel nõuab objektiivse ülevaate andmine reporterilt kõigi seisukohtade väljaselgitamist ja faktide kontrolli.

Soovitus 8: Ajakirjanikud ja TV-uudiste organisatsioonid peaksid kaaluma mõtet avalikustada oma lähtumine ametialasest praktikast vabatahtliku ametieetika ja standardite koodeksi põhjal. Sellistel koodeksitel ei peaks olema seaduse jõud.

Soovitus 9: Ringhäälinguorganisatsioonid peaksid kaaluma avalike kommentaaride ja kriitika ning vigade parandamise mehhanismide loomist.

Soovitus 10: Kommentaar ja arvamus peavad olema selgelt märgistatud ning uudistest eraldatud.

Soovitus 11: Kui riigiametisse kandideerijale võimaldatakse tasuta aeg, siis tuleb seda anda õiglaselt ja avalikustatud normide alusel.

Soovitus 12: Kui süsteem lubab võimaldab kandidaatidele või parteidele maksulist aega, siis peaks see aeg olema kõigile võrdseil alustel kättesaadav. Makstud poliitilised teadaanded tuleb sellistena märgistada.

Soovitus 13: Kui maksuline aeg on lubatud, peaks olema lagi, kui palju aega üks kandidaat või partei võib hankida. Mõned osavõtjad ei toetanud seda soovitusi.

Soovitus 14: Tuleks teha kõik jõupingutused, et kindlustada ajakirjanikule isiklik vabadus ja konflikti piiranguteta kajastamisvõimalused.

Soovitus 15: Ajakirjanike vabale koos professionaalse varustusega liikumisele on suureks abiks piiranguteta pikaajaliste mitmekordset sissesõitu lubavate viisade võimaldamine ning valitsustel palutakse neid vormistada kiiresti.

Soovitus 16: Euroopa ringhäälingu-organisatsioonide tuleks julgustada koostööle programmide tootmisel ja levitamisel, mis edendaks mõistmist kontinendi erinevate kultuuride vahel.

*Eesti Televisiooni esindas Viinis
Indrek Treufeldt.*

THE INDEPENDENT

Inglismaa ajalehe "The Independent" 7. oktoobri numbris kirjutab meediakorrespondent Jane Robins muudatustest BBC uudisteprogrammis. Tiina Annuse tõlget refereerib "Teabeleht".

MUUDATUSED BBC-s

Tuginedes seni mahukaimale uudiste tarbimisuuringule otsustas BBC viia läbi muudatused kõikides oma uudiste- ja publitsistikasaadetes. Pärast uuringut püüab BBC rohkem otsida uudistes kaasakiskuvaid teemasid ja samas ka lugusid, mis võiksid inimesi personaalselt huvitada. Programmis on vähem avalik-õiguslikke teemasid ja haridussaateid.

BBC üldiseks eesmärgiks on teha igast oma uudisteväljaandest erinev, olenevalt viisist, kuidas saates uudiseid vahendatakse.

Kell 21.00 eetris olevatest uudistest on 50% välisuudised. Selline lähenemine toob kaasa keerulisi probleeme. Välisuudiste puhul kogub BBC vaatajaid, tehes välisteemad brittide igapäeva elu juurde kuuluvateks, mida kõik välisuudised kahjuks ei võimalda. Reportaazhidel Somaaliast, Bangladeshist või Kosovost ei ole otsest mõju näiteks Croydoni keskklassi vaatajate elule. Seega võib tekkida oht, et kui rõhuasetus on välisuudistel võivad vaatajad kaotada kella üheksaste uudiste vastu huvi. Kuid BBC idee on tutvustada vaatajatele nii palju tõsiseid päevateemasid ja sündmusi kui võimalik. Kinnitust on leidnud, et BBC vaatajad suhtuvad väga positiivselt fakti, et BBC-l on ca 50 väliskorrespondendipunkti üle maailma, samal ajal kui peamistel konkurentidel CNN-il ja ITN-il on vastavalt 32 ja 30.

Seevastu kell 18.00 eetris olevate uudiste põhirõhk on kohalikel teemadel.

Kella 23.00 uudistega ühineb programm "Newsnight".

Uuendusena tuuakse uudisteprogrammi peateemade hulka äriuudised.

Võrreldes varasemaga suureneb uudistes moe, popkultuuri ja tarbimisega seotud teemade maht. See ei tähenda sugugi sisu odavnemist, vaid väljendab lihtsalt valmisolekut võtta vastu nn. uue majanduse erinevaid aspekte. Üldmainitud uuringu raames pöördus BBC oma vaatajate poole küsimusega, milliseid uudiseid nad näha sooviksid. Ühe punktina on vaatajad arvanud, et uudisteteemad peaksid olema personaalselt kasulikud, nagu näiteks haridus, tervis ja raha.

BBC uudisteprogramm läheb senisest interaktiivsemaks, vaatajate arvamused saadakse e-maili vahendusel.

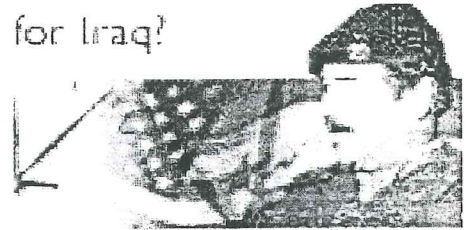
Hoolimata põhjalikest muudatustest ei suurene BBC uudisteprogrammi eelarve.

Praegust publitsistikasaadet "Here and Now" hakkab asendama uus iganädalane saade, mida hakatakse tootma Manchesteris. See peaks aitama vältida pealinlikku suhtumist. Loomisel on ka üks suurem analüüsiv saade, mille aluseks võetakse Radio 4 programm "Analysis", mida üritatakse kohaldada televisiooni jaoks. Seda hakkab eetrisse andma BBC2. Kuigi BBC on sedalaadi saadet proovinud teha mitmeid kordi varemgi, on vaatajate arv jäänud väga madalaks. Erinevalt eelnevatest üritustest ei ole uus saade odav stuudiovestlus, vaid ideede ekraanil väljendamiseks kasutatakse kallimat filmi ja graafikat. See kõik eeldab suurt eelarvet.

Teistest uutest projektidest on märkimisväärsemad uudised koolidele, mis peaks noortes

Talking Point

Has time run out for Iraq?

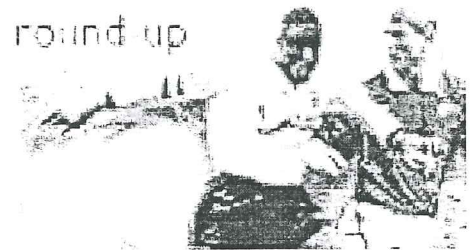

Full coverage

Weekend football

round up

kinnistama BBC kaubamärgi ja süvendama usaldust BBC uudiste vastu.

BBC ümber olevad teised kanalid püüavad igaüks läheneda uudiste edastamisele erinevalt. Channel 5 on oma oma nooruslike ja lõbusate saatejuhtidega loonud spetsiifilise imidzhi, mis ajab vaatajad segadusse. CNN ja Sky suunavad oma kaamerad ja mikrofonid sinna, kus midagi toimub, verbaalne kirjeldus ja analüüs on viidud miinimumini. Reporterite osa on peaaegu tähtsusetu, mida vast kõige paremini illustreerib juhtum, kui CNN-i Lahesõja reporter vabandas ebatäpsuste pärast, öeldes, et ta lihtsalt loeb talle antud teksti. BBC-l tõlgendavad ja vahendavad uudiseid kõige paremini reporterid ise.

AARE TILK käis Baltimaade esindajana Euroopa Filmirezhissööride Föderatsiooni peassambleel Itaalias. Muljeid ja mõtteid.

Aga koidikud on siin Eestis vaiksed

Parafrapeerides kunagist kuulsat vene väärtfilmi, sõja- ja armastusdraamat, "Aga koidikud on siin vaiksed", räägin ma hoopis sündmustest, mis toimusid 6.-9. novembrini Itaalias, Rooma filmilinnakus Cinecittà, kus leidis aset Euroopa filmitegijatele mitu olulist töökohtumist.

Toimus Euroopa Filmirezhissööride Föderatsiooni (FERA) Peassamblee ja Itaalia filmiautorite organisatsiooni ANAC eestvedamisel korraldati esinduslik foorum pealkirjaga "Euroopa film euro koidikul". Peale Euroopa kinoüldsuse viibisid seal külalistena ka Ameerika Filmirezhissööride Gildi president Jack Sheaga ja Ameerika Artistide Õiguste Fondi president Elliot Silversteini. Võeti vastu rida autoriõiguslaseid dokumente ja pöördumisi ning räägiti Euroopa uuest valuutast eurost.

Miks need sündmused on tähtsad siis meie filmiinimestele kui Eesti on Euroopa rahaliidust alles sama kaugel kui Tõravere Observatoorium kuust? Eesti oma euroraha alles magab ja kui Euroopasse saabub vähem kui viiekümne päeva pärast Eurokoidik ning paralleelselt rahvuslike valuutadega hakkab alates 1. jaanuarist käibima ka euro, siis meie magame õndsalt edasi. Ometi on uus raha väljakutse kogu maailmale. Tekib unifikatsioon rahaturg ning algab kaupade, teenuste ja tööjõu vaba liikumine EU-s. Euroopa tele- ja kinoekraanidel kehtestub varsti piirang, et näidatavatest filmidest vähemalt 51% peab olema Euroopa riikide filmitoodang. Seega kasvab Euroopa riikide omatoodangu arv plahvatuslikult

ja raha juurdevool siinsele filmikunstile võib isegi kümnekordistuda.

Euroopa filmiauhind Felix osutus ebapopulaarseks ning arvatavasti kehtestatakse oma Oscar ja Euroopa Filmiakadeemia reformitakse. Koostöös ameeriklastega moodustatakse ühtne Rahvusvaheline Filmirezhissööride Liit. Euroopa filmipoliitikat hakatakse koordineerima riiklikel tasanditel.

Tuletan siinkohal lugejale meelde, et filmikunst sündis ikkagi meie mandril ja alles siis tegid ameeriklased sellest standartiseeritud unelmatetööstuse. Enne Teist maailmasõda olid maailma ekraanid täis Prantsuse, Inglise ja Saksa romantilisi filme ja siinsed filmikuulsused olid tõelised staarid kogu maailmas, nimetagem kas või Marlene Dietrichit, Valentinot või siis Inglismaalt pärit Charles Chaplini ja Harold Lloyd'i.

Prantslastel on erilisel põhjust neid kuulsaid aegu taga nutta, sest enne Teist maailmasõda oli 25% kogu Euroopas näidatavatest filmidest toodetud Prantsusmaal. Ja nüüd vaid 2%. Seetõttu on ka mõistetav, miks Prantsusmaa on muutunud Euroopa filmi eeskõnelejaks nii Euroopa Nõukogus kui ka Europarlamentis.

Prantsusmaal toodeti sel aastal või on lõpetamisjärgus 130 mängufilmi ja elanike arv riigis on 58 miljonit. Seega Eestis oleks normaalne, et igal aastal valmiks 2 - 3 mängufilmi. Nii on see eelnevatel aastatel ka olnud. Tänavu aga ei läinud Eesti tootmisse ühtki täispikka mängufilmi... Põhjus: vale filmipoliitika ja raha puudus.

Kultuuripoliitikast väsinuna Rooma filmilinnakus Cinecittà ringi vaadates

võis vaid õhata ja õlgu kehitada. Studiotes olid üleval Anthony Minghella ("Inglise Patsient") uue filmi dekoratsioonid; samuti võis näha hiiglasuure dekoratsioonina detailselt taastatud sõjaaegse Saksa allveelaeva sisemust, filmigrupp juba töötas seal; vana Rooma olustikku saabusid Jessica Lange ja Michael Douglas filmima Shakespeare'i üht draamat. Kõikjal suurtes studiotes filmivad ameeriklased oma filmburgereid (itaallaste väljend).

Räägin seda sellepärast, et vaatamängulise filmi tegemiseks on vaja raha. Igal aastal viivad USA meediahiiglased oma filme ja teleprogramme näidates Euroopast ära 6 miljardit dollarit. Euroopa ise investeerib filmitootmisse riiklikel tasanditel veidi üle miljardi dollari ja umbes sama palju erasektori kaudu. Seega vaid 2,5 miljardit. Kui kehtestada sisseveetavale toodangule kvoodid ja lisada suurinvesteeringud uute filmide ja teleprogrammide tootmisse, jääks pool USAsse minevast rahast koju. Selle nimel EU tegutsebki ja tõenäoliselt on tal õigus. Kuna Eesti sinna pürbib tuleb selle poliitikaga kursis olla ja meile soodsaid lahendeid välja pakkuda.

Praegu on Eesti olukorras, kus riigis on professionaalseid teatreid rohkem kui kinosid. Vaevalt on maailmas veel teist sellist riiki. See tähendaks, et Soomes peaks meiega võrreldes olema umbes 400 riiklikult toetatud teatrit, mis on ju absurd. USA-s on umbes iga 9000 elaniku kohta üks kinona töötav ekraan, Prantsusmaal on see näitaja 20 000, Saksamaal 28 000 ja Ida-Euroopas, kus on keskmiselt üks kinoekraan iga 50 000 elaniku kohta, loetakse olukorda halvaks. Meil on see number lausa pööranne: üks kino 120 000 inimese kohta! Kui Kultuuriministriga sellest rääkida, siis ta lihtsalt muigab. Mis siis!

Ometi on filmikunst säilitav kunstiliik, mille kaudu ka järgnevad põlvkonnad saavad tutvuda kunagiste näitlejate, heliloojate, rezhissööride, dramaturgide ja paljude teiste loominguga. Jääb vaid loota, et mõni filmiinimene ka meil kunagi ministriks saab ja sellele kunstiliigile rohkem tähelepanu pöörab.

AARE TILK

Paljud töötajad on huvi tundnud, millised olid Toomas Lepa eesmärgid ETV peadirektori kohale kandideerides. Järgnevalt avaldame Toomas Lepa poolt 15. septembril 1997. a. Ringhäälingu nõukogule esitatud mõtted.

Mõtteid Eesti Televisiooni edasiseks (säästvaks) arendamiseks

(esitatud vabas vormis)

1. Sissejuhatus

Alljärgnevas juhindun avaliku ringhäälingu põhiideest, mis seisneb avaliku ringhäälingujaama kohustuses osutada rahvale ringhäälinguteenust, mis annab inimestele võimaluse saada informatsiooni, olla kursis ühiskonna probleemidega, saada osa kultuurist, end harida, lahutada meelt. Ringhäälinguteenuse osutamise kohustuse määrab ringhäälinguseadus ja see tagatakse vastavate õiguste, vahendite ja garantiidega saadete finantseerimiseks ja edastamiseks. Avalikule ringhäälinguteenusele esitatavad peamised kohustused on programmi kõigile kättesaadavus, kõrge kvaliteet, majoriteedi ja minoriteedi huve arvestav tasakaal, poliitiline sõltumatus, programmi-poliitiline sõltumatus, informatsiooni erapooletus.

1.1. Lähteülesanne ja eesmärk

Olen seadnud endale ülesande analüüsida praegust ETV finantsmajanduslikku seisut eesmärgiga:

- * leida ressursse ja võimalusi kulude vähendamiseks, säilitades programmi taseme;
- * leida võimalusi reklaami osakaalu järkjärguliseks vähendamiseks ETV-s;
- * pakkuda efektiivsemaid majandamise viise;
- * säilitada positiivsed väärtused, et Eesti Televisioonist saaks rahvustelevision oma varasid valdava sõltumatu avalikjuriidilise isikuna, kes pakub avalikku teenust.

1.2. Võimalus

Lugedes avaldatud ja avadamata materjale Eesti Televisiooni kui avalik-õigusliku süsteemi eesmärkidest, tundub, et põhimõttelist vaidlust Eesti ühiskonnas nende mõistete üle ei toimu. Kuigi avalikku teenust võib osutada (ja osutabki) ka eraringhääling, paneb

ringhäälinguseaduses kirjapandu Eesti Televisioonile spetsiifilised kohustused. Eesti Televisiooni praegune põhikiri annab võimaluse neid kohustusi täita.

Välke ääremärkus: põhikiri lubab peaaegu kõike. Põhikiri annab peadirektorile erakordsed vabadused.

1.3. Põhimõttelised vaidluste objektid

Diskussioon Eesti meediamaastiku paljususe ja seal toimivate süsteemide üle on meie ühiskonnas jälgitav, puhkedes teatud perioodidel kord suurema ägedusega, kord vaibudes. Kahe probleemi lahendus on ETV-le ja Eesti meediumite arengule elulise tähtsusega, sest ETV kujundab nii meediamaastikku kui ka turusuhteid.

* Missugune finantseerimisviis on Eesti Televisioonile vältimatu, vajalik, tegelikke võimalusi arvestav?

* Reklaam Eesti Televisioonis? Eesti Raadios?

1.3.1 Vaidluste subjektid

- * Riigikogu ja Vabariigi valitsus;
- * Ringhäälingu nõukogu ja ETV ning ER juhid;
- * Ringhäälingute Liit (eraringhääling) ja Eesti Televisioon ning Eesti Raadio;
- * Ringhäälingu nõukogu ja Vabariigi valitsus (kultuuriministerium);
- * Riigikogu ja üldsus;
- * üldsus ja Eesti Televisioon ning eraringhääling.

Oleks vältimatult vajalik, et ühiskonnas tekiks ka valitsusvälised organisatsioonid, kelle kaudu saaks hinnata avaliku teenuse tegelikke mõjusid ja dünaamikat, et üldsus osaleks pidevaks mõttevahetuses ETV programmi ja probleemide üle.

1.3.2 Vaidluste üks eesmärk: kui palju ja mille eest ühiskond Eesti Televisioonile maksta suudab ja tahab. Avalik ringhäälinguteenus.

2. ETV praegu

2.1. Tegelikkus

2.1.1 Praegused ETV hädad

- * Iga-aastane ebakindlus eelarve pärast;
- * renomee langus (näit. Eesti Kontserdis, spordiliitudes, kultuuri-ringkondades);
- * mitterahuldav programmipoliitika: kohati ebastabiilne (kultuuri-programm), kohati ebaproportsionaalne (palju sporti), vähe eesti kirjandusele toetuvat dramaturgiat, ebaregulaarne süvamuusika tipp-sündmuste käsitus, kommertslik (seebiooperid, mängud), filmiprogrammi taseme suur kõikumus jm.;
- * kaasaegse *managemendi* puudumine. (Ilmsed finantsjuhtimise puudused, uute arengulahenduste ning majandamisviiside vähene otsing, kohaline tegutsemisleigus.);
- * suur töötajate arv (01.09.1997 - 690,5 töökohta);
- * töötajate alamotiveeritus - konkureerivate kanalite äratõmme, töökeeld väljaspool ETV-d, mida keegi ei täida, väikesed palgad;
- * nõrk režiikaader;
- * töötajate suhteliselt kõrge vanus;
- * logistika puudumine tootmissüsteemide organiseerimises.
- * nõrk sisekontroll (tehnikavohav mittesihipärane kasutamine, äritalituse äärmuseni viidud "iseseisvus").
- * äritalituse domineeriv roll finantslogistikas ning ka programmipoliitikas (1997. a. I kvartalis oli ETV töötajate keskmine palk 3849 krooni, äritalituse töötajatel aga 8497,3 krooni);
- * teletöötajate ja saatejuhtide reklaammaskotiks muutumine;
- * praeguse kinnistu amortiseerumine ja suured ülalpidamiskulud;
- * tehnika moraalne ja füüsiline vananemine;
- * initsiatiivi puudumine koostöövariantide leidmiseks eratelejaamadega kulude kokkuhoiuks (ülekanalitehnikas kasutamine, edastamisvõimaluste kopeerimine jne.);

2.1.2 ETV plussid

- * Erapooletus ja sõltumatus programmi-poliitikas;
- * stabiilne auditoorium; vaadatavaim telekanal;
- * professionaalne loominguline kaader.

3. ETV tulevik

3.1. Tegutsemise etapid

Selleks, et saavutada eesmärki tuleks leida optimaalne etapiviisiline tegutsemisstrateegia reformide läbiviimiseks:

- * I etapp - ei võeta vastu otsuseid. Määratakse kindlaks mida teha. Leitakse juhtimissüsteemid. Koostatakse arenguplaanid 1997. aasta jooksul;
- * II etapp - võetakse vastu otsuseid. Määratakse kindlaks millal teha, kuidas teha, kellega teha, missuguse raha eest. 1998. a. I kvartal;
- * III etapp - otsused viiakse ellu. 1998. aasta II - IV kvartal.

Primaarne on kompleksne lähenemine ETV arenguprobleemidele. Arenguplaan tuleks koostada viieks aastaks aastate kaupa ning kümneks aastaks.

3.2 1998. a. eelarveprojekti analüüs. Võimalused kulude vähendamiseks.

Kangesti tahaks tsiteerida Igor Gräzinit: "mitte pennigi enne juurde seni, kuni kulutused tootmisele, personalile, administreerimisele pole vähenenud kasvõi umbes sinnaaale, kus nad on vaid kaks korda suuremad kui vastavates erakanalites. Eeldame, et mittekommertslike kvaliteetprogrammide tegemine lihtsalt peab olema kulukam suhteliselt lihtsast kommertsist." Ka Albert Scharf ja Michel Gregoire väidavad, et avalik-õiguslikud kanalid peavadki tänu mitmetele ettekirjutustele olema kallimad. Seejuures aga stabiilse finantseerimise süsteemi juures.

3.3 Võimalused ETV uue hoonete-kompleksi väljaehitamiseks.

ETV on tellinud E. Laansoo arhitektuuribüroolt mahuka analüüsi kinnistu etapiviisiliseks arendamiseks aastatel 1996 - 2012 rahalise mahuga 96 miljonit krooni. Lõpptulemusena peaks ETV loobuma Faehlmanni t. büroohoonest, mis renditakse ning kolima Gonsiori t. büroohoonesse, millele tehakse juurdeehitus.

(Vt. Lisa 3. E. Laansoo analüüs ja ekspertarvamus.)

Teiseks võimaluseks on ETV-le uue krundi leidmine ning sellele büroo- ja stuudiotekompleksi ehitus. Ehituslaenu suuruseks võiks olla 50 miljonit krooni. 25 miljonit tuleks leida omavahendite arvelt. 20-aastase 8,5 % intressiga laenu tagasimakse on 5,8 miljonit krooni (Hansapank) aastas. Praegune kinnistu on võimalik saneerida rentimiseks (ca 4-5 miljonit krooni aastas - Mendelson) või müüa (erinevaid hinnanguil on kinnistu väärtus 50 miljonist kroonist (Mendelson) - 200 (Laansoo) miljoni kroonini.

Tallinna linnavalitsuse andmeil oleks võimalik pakkuda üheks uue krundi asukohaks Lasnamäe nõlv praeguse EMT uue hoone kõrval. Uute hoonete valmimine 1999. aastal oleks üks etapp ETV kompleksest kulude vähendamise plaanist. Küsisin Eesti ühelt suuremalt ehitusfirmalt EMV-lt kiireksperitiisi võimaliku ehitus- ja projekteerimishinna üle. Kui ehitust alustada kohe, pakutakse kogumaksumuseks 72 miljonit krooni ca 8000 m² mahu juures.

3.4. Võimalused efektiivsemaks majandamiseks.

- * Kaaluda iseseisvate teenindavate majandusüksuste loomist;
- * personali vähendamine;
- * välistellimuste suurendamine (15-20% mahust);
- * saadete, programmide ja filmide tootmislogistika täiustamine;
- * transpordiosakonna, puutöökodade, valveosakonna, koristajate jm. üksuste likvideerimine ja ümberstruktureerimine ning asendamine teenuse ostmisega.

3.5. Uued võimalikud tuluallikad

- * Filmide, programmide jm. esitamise-õiguse müük välisriikidesse;
- * kontsertide ja muude ürituste korraldamine;
- * uute teenuste müük, kinnistu müük, kinnistu rent, kinnistu osaline rent;
- * kirjastamine.

4. Reklaam Eesti Televisioonis

Praegu on reklaami osakaal ETV eelarveprojekti tulude poolel 34 %. Reklaami osakaal on aasta aastalt suurenenud. Minu arvates reklaam ühe Eesti Televisiooni põhifinantseerimisallikana ei sobi. Põhjused:

- * vastuolu avalik-õigusliku televisiooni eesmärgiga;
- * "... mittekommertsliku programmi tootmiseks tuleb teha rohkem kommertslikku programmi." P. E. Rummo /saates "Suures plaanis" 8. detsembril 1996/;
- * ühiskonna kriitiline hoiak;
- * võimalus turuliidrina rikkuda konkurentsiseadust;
- * äritalituse töötajate finants-hellitamine teiste toimetuse töötajatega võrreldes;
- * permanentne telesõda.

Eratelejaamad TV1, Kanal2 ja TV3 on avaldanud valmisolekut alustada ETV toetamist kokkulepitud garanteeritud maksuna aastatel 1998 ja 1999. Kuna ringhäälinguload eelnimetatud telejaamadele lõpevad aastal 1999 ning uus ringhäälinguseadus ja rahvusringhäälinguseadus on tööjärgus ning esitatakse Riigikogule ilmselt pakulina, siis aastal 2000 toimub nii ETV finantseerimine kui ka eratelejaamade litsentsitingimuste täitmine juba nende seaduste alusel. Võiksime arutluse alla võtta radikaalse ettepaneku kaotada kommertsreklaam Eesti Televisioonist alates 1998. ETV ise planeerib teenida 41 miljonit krooni. Kulud reklaami müügile ning edastamisele (saatjad, videokulu, palgad, kontorikulu) on ca 4 miljonit krooni. Erajaamdeelt laekuks aastal 1998 35 miljonit krooni kvartaalsete maksetena garanteeritud näiteks mõne suure panga poolt. 1999. aasta summa lepatakse kokku hiljem või vajadusel ka

nüüd. Selline operatsioon Eesti Televisiooni eelarvet ei muuda, riigilt juurde ei küsita. Sponsortulu jääb alles. Pinged meediamaastikul vähenevad. Eesti Televisioon saab täita oma missiooni ning avaneb uus tasand eelarvekõnelusteks (kui uus seadus ei valmi).

Vastused on olemas Hagi Sheini vastuväidetele:

* tulud ei vähene;

* garantii, et raha laekub, antakse;

* avalik-õiguslik teenus tagatakse parema programmi planeerimisega, kuna ei vajata enam võistlust erajaamadega suurema auditooriumi nimel eesmärgiga müüa eetriaega;

* sponsori müük säilib ja maht suureneb;

* rahvusvaheliste programmidega kaasnev nn. kohustuslik reklaam säilib.

5. ETV missioonid

A. Levida kogu vabariigi territooriumil ja olla kättesaadav kogu vabariigi elanikkonnale.

B. Anda võimalus kõigile vabariigi kodanikele olla ja saada informeeritud Eesti vabariigis ja maailmas toimuvast.

C. Toota kõrgkvaliteetset omakultuurile tuginevat ja erinevaile auditooriumitele suunatud teleprogrammi.

D. Kaasa aidata demokraatliku ühiskonna arengule.

E. Kaasa aidata Eesti kultuurilise ja humanitaarse identiteedi taastootmisele.

E. Koolitada uusi teleprofessioneale.

G. Endast kõrge renomee loomine.

H. Sõltumatu kanalina poliitilistele jõududele võimaluse andmine esineda võrdsetel tingimustel.

6. Mõned asjaolud, millele peaks mõtlema

* Management

Sõltuvalt eesmärkidest, strateegiast ja taktikast on võimalusi mitmeid. Tõsisem muutus võiks olla otsuste tegemise tempos ja nende täitmise kontrollis ning aruandluses. Finantsjuhtimiseks ei ole vaja nii palju inimesi. Kulud tuleb näidata läbipaistvana alates üksiksaatest.

(Meeskonda võiksid kuuluda Mariina Mälk, Jaanus Nõgisto, Aare Tilk, Avo Kokman, Vallo Toomet, Mark Soosaar, Reet Oja ning praeguse vabariigi ajal hariduse saanud noored finantsistid ja juristid). Programm peaks lahus olema hoonete haldusprobleemidest ning muudest spetsiifilistest tehnika-probleemidest - ETV ei pea olema majavalitsus-, remondi- ning transpordifirma.

* Organisatsioon

Tuleb selgitada, missuguseks võiks kujuneda suhete tasakaal näiteks osalisel üleminekul produtsendisüsteemile ning välistellimuste osakaalu suurendamisel. Vältida tuleks naabermaade bürokraatlike hiid-organisatsioonide suundumust. Lahendus tuleks leida personali järkjärgulisele vähendamisele, et 1998. aasta sügiseks leida optimaalne koosseisuliste töötajate arv (üks võimalus on näiteks kvalifikatsiooni kontroll).

Tulevikus peaks suuremat rolli mängima marketingiosakond (avaliku ringhäälinguteenus selgitus, töö ühiskondlike organisatsioonidega, sponsori müük jne.).

* Säätlik areng

Kogu energia efektiivsete majandamisemeetodite leidmisele ja nende elluviimisele seejuures kahjustamata väljakujunenud programmi positiivseid külgi.

* Investeeringud tulevikku

Tehnilise olukorra hinnang ning formaatide valik. Mitte maha magada digitaaltelevisiooni tulekut. Tehnika uuendamise täpse finantsplaani ja ajakava väljatöötamine ühe kandva osana säästva arengu saavutamisel.

* Programm

Loojail ja tipptegijail peavad olema maksimaalsed töötingimused. Tagasi tuleb tuua ETV-le kaduma läinud profid. Programmi ülesanneteks on edastada rahvusliku tähtsusega sündmusi ning tagada ka regionaalsete kultuuriväärtuste avalik kättesaadvus. Tähtis on rahva vajaduste selgitamine ning ühiskonnas arutatavate teemade

käsitlemine eri programmide pakkumisega. Eestikeelse meelelahutuse edasiarendamine. Programmid, kui nad on mõeldud väiksemale auditooriumile, ei tohiks olla mingil juhul igavad. Professionaal teeb minriteedile mõeldud programmi nii huvitavalt, et see köidab ka majoriteeti. Programm on pidevas arengus ja muutumises. Managementi ja ajakirjanike oskus reageerida meid ümbritsevatele sündmustele ja arengutele, neid mõista ning adekvaatselt reageerida teleekraani kaudu, esitada fakte, teha kommentaare, anda võimalusi esitada oma seisukohti erinevatele sootsiumidele, ongi televisioon.

Veel mõningaid teese:

- ETV ei pea võistlema era-telekanalitega. ETV on sõltumatu rahvusteleviioon.

- Primaarne on rahvuslik toodang. Eestikeelsed saated peavad küündima kahe kolmandikuni kogu programmist. Ostuprogramm tuleks muuta vähem kommertsiaalseks.

- Eesmärk ei ole tundide arv vaid kvaliteet.

- Tellimuste maht sõltumatutelt tootjatelt võiks olla 15-20 %.

- Iga päev peaks olema kas järgnev või tsüklliline eesti dramaturgiale toetuv seriaal.

- Luua võiks tõsielufilmide studio koostöös erakapitaliga. Kaks filmi kuus.

- Alustada võiks elava hommiku-programmiga kell 7.00 - 9.00.

- Ringhäälingu nõukogul võiks olla suurem õigus ja vastutus ning suuremad vahendid omi kohustusi täita.

- Arutada võiks mõtet sõlmida poliitiliste parteidega leping, kuidas nad saavad võrdsetel alustel ekraanil esineda.

- ETV peaks töötama ka suvel.

7. Kokkuvõte

Esitatu ei pretendeeri Eesti televisiooni süsteemsele arengukavale. Puudulike algandmete tõttu on raske võtta lõplikke seisukohti põhimõttelistes ja mastaapsetes probleemides. Püüdsin vabas vormis esitada mõningaid mõtteid ja arvamusi ETV praeguste ja

tulevaste sisesuundumuste kohta. Luua algpunktist mõni eratelevisioon või firma on üks asi, siin võib anda firma looja-juht põhimõttelise kontseptuaalse seisukoha, Eesti Televisiooni puhul tuleb jõuda selgusele, mida on vaja säilitada, mida on vaja muuta, mida on uut vaja ning alles siis otsustavalt muudatusi teha ja olemasolevat arendada. ETV vajab kindlust ja stabiilsust, aga ka kiiret arenguanalüüsi ning tegutsemis-täpsust. Tundub, et avaliku ringhäälinguteenuse ülesandeid on vaja selgitada nii üldusele kui ka meediainimestele. Toetan Hagi Sheini evolutsionistlikku vaadet ETV arengule ja teooriat õrnast struktuurist, kuid leian, et taktikalisel suunal on vajadus ka otsustus-võimelisema ja mobiilsema managementi järele. Raske on midagi lisada praeguse peadirektori mahukale ning sisukale teoreetilisele panusele televisiooni arengusse. Nn "Roheline raamat" väärib mitut lugemist. Praktilise poole tähtsaim küsimus on ETV finantseerimisviis ja riigi toetuse suurus ETV enda põhjendatud kulutuste juures. Seaduste pakett peab need küsimused lahendama 1998. aastal. Kui õnnestub saavutada kokkulepe reklaamist loobumiseks ETV-s Ringhäälingu nõukogu, Ringhäälingute Liidu ja ETV juhtkonna vahel, siis, arvan, ei ole vastuväiteid ka valitsusel ega Riigikogul, sest "hundid söönud, lambad terved". Taolise ettepaneku mitterealiseerumise korral tuleks üle vaadata reklaamimüügikord ETV-s ning hinda suurendades vähendada oluliselt reklaamimahtu säilitades või suurendades tulusid. ETV-s töötab loominguiline ja eluterve kollektiiv. Peamine väärtus on kvaliteediloojatel ning koolitatud kaadril. On alust arvata, et Eesti Televisioon suudab täita temale seadusega pandud kohustusi.

TOOMAS LEPP

Hea, et Eesti ei ole Euroopa keskus

Tarmo Krimm, kuidas elab 3. pult?

Täna küsimast, 3. pult ehk pärisnimega "programmi automatiseeritud väljastamine" elab hästi, ei tööta ainult hetkel täisväärtuslikult.

On see siis vilets süsteem?

Vastupidi. Süsteem on väga hea, ehitatud välja tulevikuperspektiiviga, paneb aluse mugavale, tänapäevasele töötegemisele.

Miks just konkreetset see väljastussüsteem sai valitud?

Firmaks on SONY. Ei tekkinud kahtlusi, et nii prestiizhse firma poolt tarnitud ja paljundatud süsteemil võiks olla puudusi. Konfiguratsioon on SONY firmas välja töötatud ja nende poolt pandi see ka püsti. Ning toode ei ole uus, Euroopas on selliseid müüdnud juba 50 tükki, põhiliselt Itaaliasse. Loogiline oli, et pärast installeerimist augustis hakkab see ka tööle.

Kõrgtehnoloogiliste süsteemide puhul toimib kahjuks probleem, et uued asjad, mis on töösse võetud ja tarnitud, ei pruugi kohe päris töökõlblikud olla. Konkurentsi tingimustes on muutunud tähtsaks toode maha müüa, mitte lõplikult valmis teha. Aga see polnud ju eile välja mõeldud.

Täpselt analoogilised probleemid on meil ka EBU maajaamaga, mida me pole ise projekteerinud, EBU saatis tükid. SONYga on sama lugu. Asi peaaegu töötab. 1. septembrist alates on igal hommikul programm 3. puldist eetrisse läinud. Praaakeeter andis põhjuse viia väljastus 6. pulti tagasi ning hakata otsima lahendusvõimalusi.

Kuidas otsimine edeneb?

Oma tarkusega jõudsimel järeldusele, et automatiseeritud studio juhtimisprogramm ei tee kõiki neid funktsioone, mis dokumentatsioonis on välja lubatud. Informeerisime sellest SONY peakorterit ja Euroopa keskust Londonis. Nemat saatsid möödunud neljapäeval siia kaks spetsialisti, kelle ülesandeks oli uurida, kas meie oleme õige diagnoosi pannud ning miks töötab asi vaid osaliselt. SONY spetsialistid tegid raporti oma firmale, mille lõppjäreldus on, et kõik meie kahtlustused ja kõhklused tarkvara funktsioonide osas on osutunud tõeks. Meie pole valesti aru saanud, pole soperdanud. SONY spetsialistide hinnang meie inimeste süsteemikasutamise kohta oli üle keskmise.

Mis saab edasi?

Hetkel on lubatud, et tarkvara kirjutatakse Jaapanis meie tarvis ümber. Ühtegi vigast detaili ei leitud.

Millal saab asi lõplikult korda ja korralikult tööle?

Täpselt midagi lubada ei saa, kuid kui tegevuse kiirus ei lange, siis veel sel aastal.

Tegelikult on tegemist aastatepikkuse protsessiga, mis pildi 3. puldist korralikult väljumisega ei lõpe. Sobilik riistvara on meil nüüd olemas, uusi tükke on võimalik kergesti juurde lülitada, hakata väljastama kaht programmi jne. jne.

Normaalne töötegemine ja loogiline süsteem ennekõike. Meie inimesed ei pea mujal maailmas olema enam vasikate rollis. Uue tehnoloogiaga on võimalik teha väga puhtaid üleminekuid, mida inimene iialgi teha ei suuda. Digitaalne pilditöötlus võimaldab pilti oluliselt parandada. Eestis pole teist telejaama, kes töötleks signaali digitaalselt. Kahe kuu pärast digitaalse signaali ka väljastame. Digitaalne pilditöötlus annab jälle võimaluse oma toodangut rahvusvaheliselt paremini müüa jne.

Hea on, et Eesti ei ole Euroopa keskus, sest pisikese ääremaana ei saa me leppida poolikute lahendustega, vaid ajame asja seni, kuni vead kõrvaldatud.

TÖÖLEPING

LÕPETATI

21. oktoobril - ökonomikaosakonna
ökonomisti **Tiiu Ohoviga**;
31. oktoobril - sekretariaadi
infotoimetaja **Lea Armega**;
8. novembril - operaatorite osakonna
assistendi **Tarvo Tammistega**;
21. novembril - väljastusosakonna
tehniku **Maie Aettikuga**.

SÕLMITI

1. oktoobrist töötab **Eva Taimre**
hommikutelevisiooni toimetuses
rezhissöörina;
15. oktoobrist töötab **Katri Soe**
uudisteprogrammi toimetajana.

Personaliosakond

KALLID	Ülo Josing	Hendrik Reindla	Tõnu Veldre
Einar Hiimäe	Marju Kaasik	Aarne Saluveer	Piret Tanilov
Maiken Hass	Indrek Konsa	Johan Taresalu	Marika Kaasik
Karmel Eikner	Henn Liiva	Jüri Vaher	Aivo Tammus
Artur Granström	Virve Liivanõmm	Toomas Vann	ja
Felix Grossmann	Anneli Pahman	Priit Vehm	Raivo Puksand

VÕTKE OMA HAIGEKASSAKAARDID PERSONALIOSAKONNAST ÄRA

Gripi vastu saab lasta ennast

VAKTSINEERIDA

19. 11 kell 9 - 11 ja 24. 11 kell 15 - 17 õppeklassis.

Maksab 95.-, a/ü liikmetele tasuta.

Palju õnne!

17. november

Matī Linnamägi

Larissa Kazakova

19. november

Jüri Hindremäe (50)

20. november

Heino Siider

22. november

Kerttu Kuskus

23. november

Jaanus-Martin Varres

24. november

Kersti Altoja

Mihail Ledvanov

Eesti Keele Sihtasutuselt ilmub
1999. aasta lõpus

EESTI KEELE SÕNARAAMAT ÕS 1999

Toimetanud Tiiu Ereht.

Koostanud Tiina Leemets, Sirje
Mäearu, Maire Raadik ja Tiiu
Ereht.

See on
KIRJAKEELE sõnaraamat,
TÄNAPÄEVAKEELE, s.o. XX sajandi
viimase kümnendi keele
sõnaraamat,
SUUNAV ja SOOVITAV sõnaraamat.
Oma- ja võõrkohanimesid aitab
kasutada Peeter Pälli koostatud
kohanime valimik.

Sõnaraamat on 1976. a. ÕS-ist palju
mahukam (üle 1200 lk.) ja keeleinfo
poolest rikkam. Seda raamatut vajab
iga kirjatöötaja ja õppur.
Sõnaraamatu tiraazhi määramisel
lähtutakse ettetellimiste arvust.
Ettetellijaile soodushind 300 krooni.
Tellimusi saab vormistada kuni
8. detsembrini fototeegis.

Raili Nops, tel. 4665

1999. aasta tööajanorm 40-tunnise töönädala puhul

Kuu	Normt.	Tööp.
jaanuar	160	20
veebruar	152	19
märts	184	23
aprill	168	21
mai	168	21
juuni	160	20
juuli	176	22
august	168	21
september	176	22
oktoober	168	21
november	176	22
detsember	178	23
Kokku	2034	255
Keskmine	169,5	21,5

Riigipühad, puhkepäevad - tasustatakse väh. kahekordselt

1. jaanuar - uusaasta
24. veebruar - iseseisvuspäev,
Eesti Vabariigi aastapäev
2. aprill - suur reede
4. aprill - ülestõusmispühade
I püha
1. mai - kevadpüha
23. mai - nelipühade I püha
23. juuni - võidupüha
24. juuni - jaanipäev
20. august - taasiseseisvumispäev
25. detsember - esimene
jõulupüha
26. detsember - teine jõulupüha

Riiklikud tähtpäevad - tavalised tööpäevad

6. jaanuar - kolmekuningapäev
2. veebruar - Tartu rahulepingu
aastapäev
9. mai - emadepäev
14. juuni - leinapäev
2. november - hingedepäev
14. november - isadepäev
16. november - taassünni päev

PUHKEPÄEVI ON 1999. A.
LAUPÄEVADE JA PÜHA-
PÄEVADEGA KOKKU 110.
ROHKEM KAHJUKS POLE

**KES SOOVIB AVADA PALGAKONTOT HANSAPANGAS, peab
esitama passikoopia Reet Anepajule raamatupidamisest.
Avamistasu on 30 krooni.**

Pane tähele!

Transpordigrupi dispetsheri Anu Rootsi
uus telefoninumber on
250 17 405

Tervis 2000 (9.11)

ETVs on autorisaated ka ruumitäiteks, nii võib mõne rubriigi täita ilmetu pseudoprobleemse saatega. ... Kahekümneminutilise saates rääkisid vaimu- ja närviarstid läänelikust nälgimisest, eesmärgiks sale ja sihvakas ilu- ning eduideaal. Haigus ähvardavat ainult ühte protsenti noori naisi. ... Nii et tõeliselt eksklusiiivne mure. ...

* *Tiina Mardi, Ihast vaba maailma murede järgi. ÕL 10.11*

Osoon (9.11)

Ühesõnaga, minu kui loodusesõbra võttis see täiesti tummaks. Tummaks võttis lugu ka Rein Marani, kelle filmijuppi mägiveste järel lasti ning kes Valgejõe loomade kohta, mida ekraanil näidati, ei kostnud musta ega valget.

* *Tiit Kändler, Eesti sugu uued loomad. PL 11.11*

Lugesin 11. novembri "Päevalehest" Tiit Kändleri meediaarvustust ETV-s olnud "Osooni" saatest, kus käsitleti shoti mägiveise teemat. Arvan teadvat, mida üks niisugune arvustus endast peaks kujutama, sellepärast julgen väita, et "Eesti sugu uued loomad" ei olnud meedia arvustus, vaid asjatundmatu ilikumine shoti mägiveiste ümber.

* *Jaanus Kõrv, Toimetaja veerg. 14.11 Hiiumaa*

Riigikogu infotund

Juba mõnda aega häirib vanemaid vaatajaid ETV päevakajaliste saadete üleviimine öötundidele. Mõtlen Riigikogu infotunde, mida saab nüüd näha südaöö.

* *Peep Kärp, ETV saated päevasele ajale. SL 11.11*

Tere hommikust

ETV telehommik on hea päevauudistep- ja spordihuvilistele. Sest uudised on kella 7 - 9.10 igal täis- ja pooltunnil. Ja uudistemeeskond töötab hästi.

* *Kersti Ketraja, Hommikul vaataks rõõmsaid nägusid. ÕL 11.11*

Aktuaalne kaamera

ETV uudistesaaade AK võiks nagu muuta. See on nii igav.

* *Telekaja, Henn Rebane. ML 12.11*

See on kummaline programm, milles tihti pole üldse uudiseid. On vaid lood, arutamised asjade üle, mis tegijaile on

ilmselt olulised, kuid vaatajale eriti korda ei lähe. Teemade pikkus ja sagedus pole kuidagi kooskõlas sündmuste uudisväärtusega. ... Päevalehtedega võrreldes kõlbavad teleuudised esialgu ainult õllekõrvaseks.

* *Tiit Hennoste, Teleuudised õlle kõrvale.... PM: Kultuur 13.11.*

Kolleeg või konkurent (8.11)

Ma ei oska kuidagi ette kujutada, missugune on Eesti TV programmi-juhtide motivatsioon, kui nad järjekindlalt kirjandussaadetele aegadele tõstavad. ... Toogem näiteks saated "Narratiiv" ja "Kolleeg või konkurent"... Nendes saadetes sünnib vaataja silme all mõte, kujustub fantaasia, areneb tundlik dialoog. Seda tahaks mõnuga jälgida, kuid ei saa - silm kipub looja minema. ... Seekordse saate tegi nauditavaks minimalistlik rezhii... Seda võivad endale lubada vaid väga professionaalsed teleautorid väga heade esinejate puhul.

* *Ulla Martin, Kirjandusest unetutele. PM 12.11*

Pilk (9.11)

"Pilk" ei ole omale meie kultuurimeedias veel selget kohta leidnud. Saatel pole veel omapära, nishshi ega kindlat tasemegarantii. Nii ei tea ka erinevate huvidega vaatajad, mida saatest oodata või kas seda üldse vaadata. Viimane saade tundus olevat käigu pealt ja pelgalt rutiinist tehtud. Kiiruga ja elutult ette loetud suvaliselt valitud kultuur-iudised ei luba saadet eesootava kultuurinäda- lissejuhatajaks pidada.

* *Valle-Sten Maiste, Pilk hägustub. SL 12.11*

Lahtiste kaartidega

Ma ei suuda vaadata Enno Tammeri ja Kati Murutari saadet "Lahtiste kaartidega". See, kuidas ja millest räägitakse, on mannetu ja tobe.

* *Telekaja, Henn Rebane. ML 12.11*

Valguse märk

* *Jakob Karu, Jututoa hiilgus ja viletsus TV-Nädal (EE), 1998, 13. 11. - 20. 11., Nr. 46, lk. 5*

Keskkonnauudised

"Keskkonnauudised" on saade, kus pole ei keskkonda ega uudiseid. Õieti on seal

nii keskkond kui uudised, kuid mitte selles mõttes, nagu neid mõistab haritud Euroopa. ... "Keskkonnauudised" on tehnilises mõttes kahtlemata professionaalselt tehtud asi, ja ka kohalemiseks on jalad kõhu alt välja võetud. Sellepärast on eriti kahju, et tegu on ajakirjanduslikult absoluutselt ebaeetilise toodanguga.

* *Tiit Kändler, Keskkonnaveis riigi telekarjamaal. PM 13.11.*

Mängufilmid (Hävitaja Conan, 11.11)

Miskipärast tundub väheusutav, et televisiooni eesmärk võiks olla vaatajaid igavusega püüda. Üha enam õigustatud näib olevat küsimus, kuhu on jäänud kolmapäevased vaatamist väärt filmid.

* *Esta Tatrik, Lõõb igavusega. Mööda. PM 13.11.*

Pölvkond 2000

Võib julgelt väita, et "Pölvkond 2000" teeb silmad ette nii mõnelegi ümarlaua- väitlusele ETV-s ja teistes kanaliteski. Jah, kohati isegi "Otseliinile" ja "Risttulele"...

* *Margot Visnap, Kairit Tsäro, Aken venelaste maailma. PM 13.11.*

Klaver põõsas (12.11)

Kuna tegemist ei ole esikohale tormamisega, siis Reikopi põõsas tuhnimine lihtsalt huvitav. Vaataja saab taas hinnata ja võrrelda oma maitset ning mingil määral samastada end ka esinejaga, kes on üritanud pugeda teise nahka.

* *Egon Erkmann, Põõsastes tuhnimas. Lääne Elu 14.11*

Otseliin

Populaarsetele "Otseliini" saatejuhtidele lisandunud Jaana Padrik on oma lühikese teletöö jooksul jõudnud tulemuseni, mis on professionaalsusele väga lähedal. Kõigis senistes saadetes on Padrik esinenud järje- ja enesekindla ning, mis peaasi, asjatundliku diskussiooni läbiviijana.

* *Märt Treier, Otseliin kaevab sügavuti. SL 14-15.11*

Audjasaare Kreepa pärand (14.11)

"Audjasaare Kreepa pärand" on tõestus sellele, et hästi tehtud folkloorisaade on väärt toode tänasel karmil meedia- maastikul...

* *Andres Laasik, Sajandite tagune puudutus. PL 16.11*

Retsensioonid kogus kokku ETV raamatukogu sõbralik kollektiiv. Raamatukogu rikkalik retsensioonikogu on teie päralt.

Teabeleht

Teabeleht on ETV marketingi- ja müügiosakonna väljaanne. Ilmub teisipäeviti. Vastutav väljaandja: Mariina Mälk - 4200. Toimetus: Heiki Meeri - 4175; Kaidi Kesamaa - 4113; Annaliisa Sisask - 4189